Illustrasjon av utstilling i 2.etasje

Illustrasjon av stormsituasjon 2.etasje

Illustrasjon av kjøkkenøy og turistinformasjonspunkt i 1. etasje

Illustrasjon av 3. etasje

Storbrygga

Masteroppgave i Arkitektur
NTNU 2014/2015
Utarbeidet av: Mikkel Wiklund
Veileder: Siv Grutli
Sivelleder: Jon Nordtveten

Innledning

Denne masteroppgaven tar for seg vern og utvikling av Storbrygga i Selbu.

Storbrygga ble satt opp på nyttårsaften som et kobberlager i 1835, men fikk raskt en ny funksjon som handelsbod. Den ble senere en viktig møteplass i forbindelse med det første landhandleriet i bygda og kvernsteinsindustrien. Et slik bryggar er sjeldan i innlandet og den har tilknytning til mye lokal og regional historie.

Bakgrunnen for oppgaven er at med dagens handelsmønster og transportsystemer har brygga ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål. Storbrygga har derfor stått tom de siste 20 årene, og har vært preget av forfall. Dette førte til at latet raste sammen og brygga var nær ved å bli revet.

Storbrygga er et viktig og ladsart kulturminne som må bergas, og skal man sørge for at den ikke står og forfaller videre i årene fremover, så må man gi den et nytt innhold.

Målet med denne oppgaven er at Storbrygga blir værstatt slik at også senere generasjoner får oppleve og lære av dette viktige kulturminnet. Oppgaven lar for seg hvordan man kan varetta dette kulturminnet og dets kvalitetar, og samtidig tilpasse det til ny bruk.

Storbrygga

Selbu Kommune

Selbu kommune ligger i Sør-Trøndelag fylke. Kommunen har 4000 innbyggere fordelt på 1235 km². Selbu er kjent for sitt mangfoldige kulturliv, med Selbumiljøet som det største og mest kjente. Det har vært bosetning i kvernsteinsområdet som foregikk fra 1440-tallet frem til 1930-årene. Allerede i slutningen foregikk det eksport hertil fra hele Norge, Danmark og Sør-Sverige, senere også til Russland.

Det meste karakteristiske landskapselementet i bygda er Selbusjøen. Det er den største innsjøen i Sør-Trøndelag, og er en del av Nea-Nidelva-vassdraget. Innsjøen løper ut i vestenden, der Nidelva renner nordover og gjennom Trondheim til Trondheimsfjorden.

Det meste munner ut i Selbusjøen ligger tettstedet Meldonden, som også er kommunesenteret. Her går Fylkesvei 705 som kobler kommunen til Rensa seervei, og Trondheim og Værnes flyplass nordover.

Situasjon

Storbrygga Ligger nær Riksvei 705, i et tilfluktsområde som heter Putten. Her setter det ut en badebrygge hvert år, noe som trekker til seg mange besøkende. Det er derfor mulighet for å leie båt, kano og kajakk i dette tilfellet, og Putten båtforening har båtplasser her. I sørvite det er Putten ligger det en hal, som er et av anleggsstedene til turistbåten Ms Jøvra.

På østsiden av Putten er det mer vegetasjon både i og på land, noe som gir gode forhold for gamle som ung har etablert seg i selbusjøen. Med gjedder allerede rundt 12kg i selbusjøen blir dette et trekkpunkt for sportsfolkene.

Like ved Putten ligger Selbusjøen hotell og gjestegård, som markedsfører seg som et av landets "historiske hoteller" og som Storbrygga har brukstilknytning historisk sett, siden hotellet var landhandleren som Storbrygga hørte til.

Sør for hotellet ligger Camp Eggen. Det er en innvidet åtte som blir brukt til alle slags sekkepi og aktiviteter. Om sommeren brukes området rundt gården som arrangementscamping for store arrangement.

Selbusbehaten i 2014 ble arrangert hos Camp Eggen og Selbusjøen Hotell og Gjestegård og kommer til å bli arrangert samme sted. De kombinerer utøvelsene med arenaer inne. Overnatting er det på hotellet i tillegg til camping på området.

Flekking fra Hyttbakken til Putten-Havernesset

Situasjonsplan 1:1000

Strategi

For at Storbrygga skal kunne overleve på sikt, trenger den en bærekraftig og økonomisk forsvarlig strategi. Storbrygga får ikke som sorger for at den blir tilpassingsdyktig for endrede behov og bruk over tid. Det er derfor viktig at det blir lagt opp til fleksibilitet i bruken, slik at det er mulighetar for stor variasjon i innredning og bruksmuligheter.

Målet her vært å tilpasse brygga til ny bruk på en slik måte at eksisterende kvalitetar blir bevart og kommer frem. Etter å ha nå kartlagt bygget, og de kulturhistoriske- og opplevelsesverdier som det har, har eg utarbeidet teoretiser innenfor bygges arkitektoniske ramma.

I omgivelsesmønsteren av oppgaven har eg tatt for meg Turisteriter som hovedfunksjon. Senteret vil fungere som en møteplass både for turistene og de lokale, og vare en formidler av historie, kunst og kultur.

1. etasje og utomhus

Over tid har veien kommet nærmere Storbrygga, noe som har påført bygget unødvendig slitasje. Veien tilbakeføres til sin opprinnelige trasé slik at det blir mer plass til gående og syklende. Det opparbeides en utepiass med attraktive sitteplasser i solvreggen.

Terrenget senkes også rundt Storbrygga slik at det blir god avstand mellom hevet og bakke. Dette vil øke kvaliteten til trevarket.

Det storste vinduet på sørfasaden tilskeliøres som inngang og blir universelt utformet med en rampe/gangbro som tar opp høydeforskjellen til terreng på utsiden.

Inne i det nordre rommet blir det plassert toalettre som er universelt utformet. De ligger rygg til rygg med kjøkkenet, og vegger mellom kjøkken og toaletter blir fortsi ut på toalettsiden. Denne vegger har alle sanitærrør i seg, slik at det ikke er behov for rør/etter på innsiden. Nye som gir en veldig kompakt og ryddet løsning.

Det sondre rommet blir delt av med en ny skillevegg. I vestre del av rommet plasseres det en skrudbevet luftepiattform for å gi universell tilgang til det eksisterende kvernsteinsområdet. Denne skal ha et fritstående glass- og stålkonstruksjon. I østre del av rommet har man lagar. Med en fleksibel strategi trenger man en god del lagerplass for mellomlagring av for eksempel møbler og utstillingsvegger.

Østre del av 1.etasjen er tenkt avsatt for en utstilling som formidler historien til Storbrygga, landhandleriet og kvernsteinsvirken.

2. etasje

På den østre delen av nordfasaden har en del av tømmerkassen blitt fjernet for å skape en åpning. Det er ønskelig å beholde denne åpningen som kan skyves til siden, og slå åpent på varme sommerdager. Panelet på utsiden av åpningen blir gjenbrukt som en luvitt port slik at man kan stekke for åpningen når brygga ikke er i bruk eller når man ønsker større kontroll over belysningen innvendig. Ved den store åpningen blir det veldig fint å sitte og ta en kopp kaffe med utsikt utover vannet.

Hele 2. etasje er tenkt som et fleksibelt rom som blant annet kan brukes til utstillinger (Butikell i plan), workshops, kurs, mindreseminar og lignende. Man kan henge opp utstillingsplater under de langsgående bjelkene for å dekhøre mindre rom og få mer utstillingsflate.

3. etasje

I tredje etasje monteres heisen/pakt opp igjen som et historiefortellende og opplevelsesskapende element. Man kan fakta, demonstrere bruken av det under omvisninger.

Sidene i tredje etasje blir beholdt åpne for slippe dagslys fra takvinduene ned i andre etasje. Dette forbedrer bruksarealet til arealet i andre etasje.

Tredje etasje blir som et gallari i den dobbelthøye andreetasjen. På sidene blir det montert glassskiver med håndlister av tre. Ved å bruke glass og smale stålprofiler i relativnett, skjnes mest mulig av dagslyset ned i 2. etasje, og man beholder den dobbelthøye romfølelsen.

Kjeller

Under kvisthene og kjøkkenet bygges det et sulet teknisk-rom. Dette skal være mer for å få en romhøyde på 2m. Det graves også en adgangsgrop på vestsiden av det tekniske rommet, i det teknisk rommet har man samlet tekniske installasjoner som bergvarmepumpe, varmeveksterstasjon og lignende. Dette frigjør areal innvendig i brygga, har ingen innvirkning på utrykket til Storbrygga og er reversibelt.

Det blir også plassert et stairs for lagring av kajakker under brygga, slik at turistsenteret kan leie dem ut og gi turister og lokale mulighet til å oppleve Selbu fra sjøen. Senteret kan også leie ut motorsykl som kan ligge i arealbåthavna.

C
B
A
D
Lagring
Utstillingsflate
Utstillingsflate
Lager
Lager
Lager